

Polska Organizacja
Biometanu

Warszawa, dnia 12 marca 2024 r.

Szanowny Pan Minister
Miłosz Motyka
Ministerstwo Klimatu
i Środowiska
ul. Wawelska 52/54,
00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze!

Polska Organizacja Biometanu z uznaniem oraz należyłą atencją przyjęła fakt gotowości do współpracy w ramach wprowadzenia rozwiązań prawnych, które umożliwią dalszy rozwój sektora biometanowego. Mając na uwadze konieczność przedstawienia propozycji Polskiej Organizacji Biometanu – dalej POB – jako Dyrektor Generalny, poniżej przesyłam skrócony (executive summary) opis proponowanych zmian legislacyjnych z uprzejmą prośbą o ich analizę i uwzględnienie w ramach planowanych prac legislacyjnych.

Członkowie POB deklarują do roku 2030 inwestycje w produkcję biometanu w Polsce na poziomie co najmniej 17,5 mld zł w celu uruchomienia produkcji biometanu na terenie Polski na poziomie 2 mld m³ rocznie, o ile zapewnione zostaną należyte podstawy prawne oraz krajowe strategie energetyczne umożliwiające długoterminowe planowanie rozwoju naszej branży. Apelujemy o uwzględnienie potrzeby rozwoju sektora biometanu, w tym celu ilościowego wytwarzania biometanu i wyznaczenie priorytetowych kierunków wykorzystania biometanu w Krajowym Planie na rzecz energii i klimatu i Polityce Energetycznej Polski.

Z powierzeniem
Michał Tarka
Michał Tarka

Polska Organizacja Biometanu, ul. Piękna 18, 00-549 Warszawa, adres do korespondencji: ul. Piątkowska 116, 60-649 Poznań

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS, Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, KRS Nr 0000989734, NIP 7011104451

Zarząd: Sabine Dujacquier, Krzysztof Kowalski, Leszek Mańk, Marcin Orłowski, Michał Tarka

Wśród głównych postulatów POB należy wymienić w szczególności:

- 1) Objęcie proponowanym instrumentem wsparcia opartym na stałej cenie zakupu biometanu, również większych instalacji OZE poprzez wprowadzenie okresu przejściowego poprzedzającego wdrożenie docelowego instrumentu wsparcia opartego na konkurencyjnym postępowaniu przetargowym.
- 2) Przedłużenie aktualnie funkcjonującego instrumentu wsparcia dla instalacji biometanowych o mocy poniżej 1 MW.
- 3) Objęcie proponowanym instrumentem wsparcia opartym na stałej cenie zakupu biometanu transportowanego również w postaci sprężonej albo skroplonej środkami transportu innymi niż sieci gazowe.
- 4) Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających lepszą integrację instalacji OZE wytwarzających biometan z sieciami gazowymi.
- 5) Wprowadzenie ułatwień w procesie inwestycyjno-budowlanym instalacji OZE wytwarzających biometan.
- 6) Umożliwienie wykorzystania biometanu w celu realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego przez podmioty do tego obowiązane.

Przedstawione powyżej postulaty ujęte w formie hasłowej zostały poniżej opisane w formie *executive summary* oraz szczegółowo opisane i uzasadnione w Załączniku do niniejszego pisma. Po kierunkowej akceptacji możliwości wprowadzenia poszczególnych zmian prawnych POB deklaruje gotowość do współpracy przy kształtowaniu konkretnych propozycji unormowań prawnych, które będzie można wprowadzić celem przyspieszenia i ułatwienia prowadzenia procesu inwestycyjno-budowlanego oraz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i sprzedaży biometanu i biometanu rolniczego.

- [1] POB z zadowoleniem przyjęła wprowadzenie instrumentu wsparcia opartego na stałej cenie zakupu dla instalacji wytwarzających biometan o mocy zainstalowanej nie większej niż 1 MW i postulujemy jego przedłużenie. Jednak, aby zagwarantować równomierny rozwój sektora biometanowego, POB sugeruje rozszerzenie instrumentu wsparcia na większe instalacje biometanowe (powyżej 1 MW) oraz te wytwarzające i sprzedające biometan w postaci sprężonej lub skroplonej. W przypadku instalacji większych niż 1 MW postuluje się, aby w pierwszej fazie rozwoju inwestorzy mogli korzystać z systemu wsparcia opartego na stałej cenie zakupu eliminując w ten sposób zagrożenie brakiem wystarczającej ilości uczestników akcji OZE. Docelowo wraz z rozwojem rynku biometanowego system automatycznie ewoluowałby w dwie oddzielne formy wsparcia dla dużych i małych instalacji (instrument oparty na stałej cenie zakupu FIP oraz instrument aukcji OZE). W pierwszej fazie wsparcie mogłoby być przyznawane przez Prezesa URE w drodze decyzji administracyjnej, a w kolejnych etapach, wsparcie byłoby przyznawane poprzez konkurencyjne aukcje, spełniające unijnej zasady udzielania pomocy publicznej dla OZE.
- [2] Istotne jest odpowiednie ukształtowanie instrumentu aukcji OZE dla biometanu. Zdaniem POB koniecznym jest wprowadzenie różnych koszyków technologicznych dla projektów biometanowych, uwzględniających rodzaj używanych substratów, sposób transportu biometanu oraz roczną przepustowość instalacji (elementy różnicujące koszty operacyjne). Aby zapewnić konkurencyjność aukcji, proponuje się również zastosowanie mechanizmu tzw. wymuszonej konkurencji, przy czym minimalna liczba ofert potrzebna do rozstrzygnięcia aukcji wynosiłaby trzy.

- [3] Normy unijne nie wymagają od wytwórców biometanu zadeklarowania wiążącego wolumenu produkcji w ofercie aukcyjnej. Brak obowiązku sprzedaży określonej ilości biometanu wykluczałby podstawową barierę dla inwestorów w postaci sankcji pieniężnej za niedotrzymanie deklarowanego poziomu produkcji. Przy czym, wytwórca, który nie rozpocznie produkcji biometanu w ustalonym terminie, straci kaucję i uprawnienia do rozliczania ujemnego salda. Dodatkowo, zostaną nałożone trzyletnie zakazy uczestnictwa w systemie aukcyjnym dla wytwórcy i projektu instalacji OZE, którzy nie wywiążą się z ustawowego terminu na rozpoczęcie sprzedaży biometanu.
- [4] W zakresie rozwiązań umożliwiających lepszą integrację instalacji biometanowych z siecią gazową postuluje się wprowadzenie unormowań prawnych umożliwiających dedykowane taryfy przesyłowe i dystrybucyjne dla biometanu w sieciach gazowych tak, aby zapewnić dostateczny poziom zachęt ekonomicznych związanych z przyłączeniem do sieci gazowych. W tym zakresie przedstawiamy trzy możliwe rozwiązania polegające na internalizacji kosztów obsługi instalacji biometanowych w ogólnej taryfie dla wszystkich odbiorców końcowych, możliwość wprowadzania „zwiększonej” taryfy wyłączenia dla odbiorców biometanu albo wprowadzenie opłat za wprowadzenie biometanu do sieci gazowej – przy czym naturalnie będzie się to wiązało z wyższymi kosztami operacyjnymi instalacji biometanowej, które będą musiały być odzwierciedlone w ramach systemu wsparcia.
- [5] Proponujemy również wprowadzenie obowiązku utworzenie nowych ORCS z udziałem biometanu, zachowujących bezpieczny poziom ciepła spalania, ale uwzględniających możliwy poziom ciepła spalania biometanu (chodzi o strefy, gdzie ciepło spalania jest powyżej 40 MJ/m³). Alternatywnie można

rozpatrzyć również zmianę współczynnik możliwych wahań poziomu ciepła spalania (np. +/- 6%) tak, aby w strefach powyżej 40 MJ/m³ było możliwe wprowadzanie czystego biometanu bez dodatkowego podnoszenia jego kaloryczności.

- [6] Należy doprecyzować również zasady świadczenia usług dodatkowych polegających na kondycjonowaniu biometanu w tych lokalizacjach, gdzie nie uda się obniżyć poziomu ciepła spalania ORSC. Kondycjonowanie stanowiłoby dodatkową odpłatną usługę OSD/OSP realizowaną na rzecz wytwórcy biometanu w miejscu przyłączenia do sieci tak, aby wytwórca nie był objęty ryzykiem zakwestionowania odnawialnego charakteru produkowanego paliwa gazowego w związku z koniecznością jego kondycjonowania umożliwiającego wprowadzenia do sieci w danym ORCS.
- [7] W ramach rozporządzenia systemowego warto również jednoznacznie doprecyzować maksymalną częstotliwość prowadzenia pomiarów jakości biometanu w celu uniknięcia nieuzasadnionego wzrostu kosztów operacyjnych dla instalacji biometanowych. Konieczne jest także wsparcie rozwoju infrastruktury gazowej poprzez dedykowane programy pomocy inwestycyjnej umożliwiającej zwiększenie stref chłonności w regionach rolniczych, co wprost przełoży się na rozwój instalacji biometanowych.
- [8] Aby znacząco przyspieszyć realizację inwestycji w produkcję biometanu postuluje się usprawnienie procesu inwestycyjno-budowlanego w instalacje biometanowe poprzez wprowadzenie unormowań ułatwiających i przyspieszających procedury inwestycyjno-budowlane. Ważną kwestią jest również umożliwienie budowy lub rozbudowy sieci gazowych w oparciu o specustawę terminalową w celu przyłączenia instalacji biometanowych,

co przyspieszy proces gazyfikacji i pozwoli na przyłączenie większej liczby tego typu instalacji do systemu gazowego.

- [9] Należy zrezygnować z procedur, które ograniczają lokalizację instalacji biometanowych jedynie do zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazujemy uwagę, że inwestycje biometanowe wymagają elastyczności w wyborze lokalizacji, uwzględniając zarówno dostępność substratów rolno-spożywczych, jak i możliwości transportowe i przyłączenie do sieci gazowej. Postuluje się zatem utrzymanie dotychczasowych zasad umożliwiających elastyczne określanie lokalizacji w ramach decyzji o warunkach zabudowy. Przy czym, aby wspierać współpracę inwestorów z władzami gmin w zakresie wyboru lokalizacji instalacji biometanowych, postulujemy uwzględnienie potencjalnych lokalizacji w ramach planów ogólnych tworzonych przez poszczególne gminy.
- [10] Co więcej, celem przyspieszenia postępowań lokalizacyjnych, rozwiązania zawarte w art. 64-64aa ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 tj. ze zm.) powinny znaleźć zastosowanie do najbardziej optymalnych w polskich warunkach inwestycyjnych, instalacji biometanowych o mocy 3-4 MW. Dodatkowo w tym zakresie warto również zrezygnować z obowiązku spełniania warunków określonych w art. 4 ust. 1 z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. z 2023 r., poz. 1597 ze zm.), które mogą być trudne do spełnienia przez część inwestorów.
- [11] Postulujemy również zmiany w procedurach administracyjnych, polegających na ustaleniu wiążących terminów na wydanie poszczególnych decyzji administracyjnych oraz przyspieszenie postępowań odwoławczych

i sądowo-administracyjnych. Działania te wydają się niezbędne dla skrócenia, długotrwałego i skomplikowanego procesu inwestycyjno-budowlanego instalacji biometanowych. Ważne jest również zabezpieczenie terminowości uzyskania uzgodnień oraz wprowadzenie kar pieniężnych za opóźnienia. Przepisy dotyczące udziału organizacji społecznych w postępowaniach administracyjnych powinny eliminować przypadki nieuzasadnionego blokowania inwestycji. Rozważyć należy również *expressis verbis* wprowadzenie instalacji biometanowych do przepisów wykonawczych wskazujących przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz zwiększyć roczną przepustowość instalacji o niewielkim wpływie na środowisko. Rewizji powinny zostać również poddane ograniczenia związane z wykorzystaniem gruntów rolnych pod instalacje biometanowe, szczególnie te stanowiące ostatnie ogniwo w działalności rolniczej.

- [12] Przedsiębiorstwa paliwowe dostrzegają szansę na transformację sektora transportowego poprzez wykorzystywanie tzw. biopaliw II generacji lub dodawanie biokomponentów II generacji do paliw ciekłych. Postulowane zmiany prawne mają zatem ułatwić wykorzystanie polskiego biometanu w produkcji paliw tradycyjnych – benzyna olej napędowy. Kluczowe jest precyzyjne zdefiniowanie biometanu, biowodoru, bioCNG i bioLNG jako biopaliw i biokomponentów umożliwiających realizację Narodowego Celu Wskaźnikowego oraz Narodowego Celu Redukcyjnego. Rozwój rynku biometanu będzie opierał się na relacjach handlowych między producentami a sektorem paliwowym, wymagając przejrzystego dokumentowania wykorzystania biometanu na cele transportowe.

- [13] POB postuluje zachowanie możliwości wykorzystania do radiacji NCW biometanu, który otrzymał wsparcie na etapie produkcji. Aktualnie brzemienne ustawy o OZE wyklucza taką możliwość, co ogranicza wykorzystanie w biometanu transporcie. Dyrektywa RED II nie narzuca konieczności wyłącznego stosowania biometanu jako biopaliwa bądź biokomponentu II generacji, więc rynkowe decyzje podmiotów mogą uwzględniać inne zaawansowane biopaliwa. Jeśli biometan trafi do sieci gazowej, powinna istnieć możliwość jego wykorzystania w transporcie, pod warunkiem braku jego wykazania w innych sektorach objętych celami OZE (elektroenergetyka i ciepłownictwo).
- [14] Szczególną uwagę w zakresie możliwości poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie instalacji biometanowych należy również zwrócić na wykorzystanie masy pofermentacyjnej w rolnictwie. W specustawie o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych wprowadzona została uproszczona ścieżka zagospodarowania masy pofermentacyjnej z biogazowni rolniczych jako produktu nawozowego, bez konieczności pozyskania decyzji nawozowej Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jest to bardzo dobry kierunek.
- [15] Lista rodzajów substratów, które mogą być wykorzystywane w ramach tej ścieżki jest ograniczona, nie są dopuszczone substraty już wcześniej zaakceptowane do wykorzystania w biogazowniach rolniczych, które są bezpieczne dla środowiska i zawierają produkty odżywcze poprawiające jakość gleby. Nie ma zatem przeciwwskazań, żeby stanowiły one wartościowy zamiennik nawozów sztucznych, tym samym umożliwiając zmniejszenie kosztów nawożenia i obniżenie śladu węglowego gospodarstw rolnych.

- [16] Proponujemy rozszerzenie listy substratów, z których może być wytwarzany produkt pofermentacyjny poprzez nowelizację ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowej listy substratów możliwych do wykorzystania w biogazowni rolniczej. MRiRW pracuje nad rozporządzeniem, które określa wymagania jakościowe dla produktów nawozowych i dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń, zatem ich jakość jest zapewniona bez konieczności ograniczania rodzajów substratów.
- [17] Należy zauważyć, że w dalszym ciągu można bez dodatkowych obostrzeń stosować surową gnojowicę, która w przeciwieństwie do produktu pofermentacyjnego nie zostaje poddana żadnej obróbce, a mimo to wykorzystywana jest bezpośrednio w rolnictwie, pomimo że powoduje większe emisje gazów cieplarnianych i ryzyko sanitarne związane z zawartością patogenów. Produkt pofermentacyjny poddany obróbce termicznej w ramach procesu fermentacji metanowej powoduje o wiele mniejsze zagrożenia.
- [18] Dla pofermentu, który nie spełnia wymagań nawozowych i jest odpadem, należy pozostawić możliwość korzystania z procesu odzysku R10. Konieczna jest jednak racjonalizacja wymagań i uproszczenie, w szczególności usunięcie konieczności występowania o nowe pozwolenie w przypadku zmiany listy działek na których następuje odzysk. Proponujemy wprowadzenie możliwości dostarczania listy działek przed każdą zmianą, w formie załącznika do pozwolenia na odzysk w procesie R10.

